

JUDECĂTORIA ORHEI

Republica Moldova, MD-3505, or. Telenеști, str. Ștefan cel Mare, nr. 6
email: jtl@justice.md, Tel. +373 (258) 22785
<https://jor.instante.justice.md/>

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
nr. <u>10</u> din <u>02</u> decembrie 2024
JUDECĂTORIA ORHEI
sediul TELENEȘTI
IEȘIRE Nr. _____
" _____ " _____ 20____

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Al. Lăpușeanu, nr. 28,

Copia: Avocatului Capbătut Alexei

09:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. <u>2449</u>
" <u>10</u> " <u>12</u> 20 <u>24</u>

Copia: Procurorului în Procuratura raionului
Telenеști, Eugeniu Țigău
or. Telenеști str. Renașterii, 65A

Copia: Donos Tudor

Prin prezenta, Vă auzem la cunoștință că în procedura Judecătorei Orhei sediul Telenеști se află cererea depusă, în temeiul art. 471 alin. (2) Cod de procedură penală, de către condamnatul Donos Tudor privind examinarea chestiunii cu privire la aplicarea efectului retroactiv al legii penale (dosar 21-3/2024).

La data de 28 noiembrie 2024 în cadrul ședinței de judecată, avocatul Capbătut Alexei, acționând în interesele condamnatului Donos Tudor, a înaintat o sesizare privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a tezei IV din art. 471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată..*

În contextul acestor circumstanțe, Vă remitem conform competenței pentru propunerea supra constituționalității prevederilor contestate expuse în sesizarea înaintată de avocatul Capbătut Alexei în interesele condamnatului Donos Tudor și încheierea din 02 decembrie 2024 prin care a fost admisă cererea privind verificarea constituționalității prevederilor contestate.

Anexe:

copia cererii depusă de condamnatul Donos Tudor;
cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate;
încheierea din 02 decembrie 2024.

Președinte interimar al
Judecătorei Orhei

Veronica Cupcea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

prezentată în conformitate cu art. 135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție și
în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016

A. Autor al excepției de neconstituționalitate

Avocatul Alexei CAPBĂTUT, licența nr.2619 din 24.12.2013,
în interesele lui Donos Tudor în cadrul dosarului nr. 21-3/2024,
aflat pe rolul Judecătoriei Orhei sediul Telenești.

Adresă:

Telefon,e-mail:

A.2. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: **Judecătoria Orhei sediul Telenești**
2. Judecător/complet de judecată: **Gheorghe Ciobanu**
3. Adresa instanței de judecată: **or.Telenești**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. Donos Tudor a depus o cerere în Judecătoria Orhei sediul Telenești cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală(*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*).
2. Potrivit tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, - *Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*
Prin urmare teza IV din art.471 alin.(2) a CPP, devine aplicabilă în acest litigiu inițiat de Donos Tudor.
3. În continuare se reclamă că în actualul litigiu, **teza IV din art.471 alin.(2) a CPP** produce o ingerință gravă în principiul respectării termenului rezonabil de judecare a cererii cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod

de procedură penală(*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*).

Cu alte cuvinte se produce ingerința în dreptul fundamental garantat de **art.6 alin.(1) din Convenție**, potrivit căreia: *Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale[...]*.

Ingerința se produce din următoarele considerente:

Curtea Supremă de Justiție, la 29.03.2024 a primit spre examinare cererea lui Donos Tudor cu privire la deschiderea procedurii de revizuire(*dosar nr.1rh-12/24*).

Această cerere de revizuire pendinte la CSJ constă în revizuirea hotărârii judecătorești irevocabile, exact acelaș dosar în care urmează a fi aplicat chestiunea efectului retroactiv al legii penale de către Judecătoria Orhei sediul Telenești.

Prin urmare, CSJ a solicitat dosarul din arhiva Judecătoriei Orhei sediul Telenești. Însă pînă la moment nu a fost numită la CSJ nici o ședință de judecată, avînd în vedere că abia se formează completele de judecată.

În astfel de împrejurări se poate afirma că cererea de revizuire care se află la CSJ în timpul apropiat ar putea să nu fie examinată, ca ulterior dosarul să fie expediat la judecătoria Orhei sediul Telenești.

Pe de altă parte, Judecătoria Orhei sediul Telenești care a primit spre examinare cererea lui Donos Tudor cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală(*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*), **nu poate examina această cerere** fiindcă potrivit tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, - *Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

Astfel logic este că Judecătoria Orhei sediul Telenești, trebuie să aștepte pînă cînd CSJ se va pronunța asupra cererii de revizuire depuse de Donos Tudor, ca ulterior CSJ să expedieze dosarul la Judecătoria Orhei sediul Telenești.

Această așteptare/procedură, poate dura chiar ani de zile, avînd în vedere și faptul că fluxul de dosare în CSJ a crescut enorm din cauza lipsei de judecători la această instanță, ceea ce constituie o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil(*respectarea termenului rezonabil*).

4. Ca soluție alternativă, în Republica Moldova există Portalul național al instanțelor de judecată (PNIJ).

PNIJ reprezintă un sistem complex, caracterizat printr-un punct unic de acces la informația despre activitatea tuturor instanțelor de judecată. Scopul acestuia este susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru asigurarea comunicării dintre cetățeni și instanțele de judecată.

Informația plasată pe PNIJ include printre altele, **hotărârile instanței de judecată**.

5. În astfel de împrejurări, în situația creată în prezentul litigiu în care se ridică excepția de neconstituționalitate, instanța de judecată ar putea accesa din PNIJ hotărârile de condamnare a lui Donos Tudor, prin care a fost aplicată legea penală asupra faptelor și circumstanțelor, care printr-o altă lege penală au fost dizincriminate, ca să poată aplica efectul retroactiv al legii penale. **Fiindcă nu merge vorba de judecare a cauzei în fond**, ca să fie necesar toate materialele dosarului unde se conțin, ordonanțe, procese verbale ale ședințelor, încheieri judecătorești, audieri, aprecieri probelor, ect.

Dar prevederile tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, care prevăd: - „*Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată*”, **interzic această soluție de examinare a cererii depuse de Donos Tudor pe baza hotărârilor din Portalul național al instanțelor de judecată (PNIJ)**.

6. În concluzie, instanța de judecată care va judeca cererea lui Donos Tudor cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală (*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*), va tergiversa la nesfârșit examinarea acestei cereri dintr-un motiv ce nu ar fi imputabil instanței, părților sau complexității cauzei. Prin urmare, art.6 din Convenție va fi grav violat.

C. Obiectul sesizării

19. Prezenta sesizare are ca scop controlul constituționalității a tezei IV din art.471 alin.(1) din Codul de procedură penală, care prevede:

Articolul 471.

Modul de soluționare a chestiunilor privind punerea în executare a hotărârilor judecătorești

(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)–16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin. (1) pct. 14) poate declara demers și procurorul. **Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.**

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, **drepturile și libertățile lui**, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic **reprezintă valori supreme și sunt garantate.**”

Articolul 20
Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Articolul 26
Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) **Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.**

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54
Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

CONVENȚIA
europeană a Drepturilor Omului
ARTICOLUL 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, **în mod public și în termen rezonabil**, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe

întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

20. Curtea Constituțională a statuat: *Excepția de neconstituționalitate manifestă o funcție reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia...* (§ 28 DCC nr. 60 din 09.06.2020).

21. La caz, situația concretă constă **în încălcarea termenului rezonabil** de judecare a unei cereri de către instanța de drept comun prin prisma tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, care prevede: - *Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa **cu solicitarea dosarului** (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

22. CEDO a declarat în cauza Stogmuller c. Austriei că examinarea într-un termen rezonabil a fiecărei cauze reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a procedurii. Asemenea dispoziție subliniază că, justiția nu trebuie să fie înfăptuită cu o întârziere care ar putea compromite eficiența și credibilitatea sa. Convenția statuează exigența examinării într-un termen rezonabil atât pentru cauzele civile, cât și penale.

23. În procesul judiciar din discuție, prevedere legală a tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP produce ingerință gravă în dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 pct.1 din Convenție(*examinarea în termen rezonabil*), din următoarele considerente:

Dosarul penal în baza căreia Donos Tudor a fost condamnat se află la Curtea Supremă de Justiție din data de 29 martie 2024:

Curtea Supremă de Justiție

Informații despre dosar

Cîmpul	Informația
Numărul de înregistrare	01-731/24
Data înregistrării	2024-03-29
Numărul dosarului	1rh-12/24
Tipul dosarului	Penal
Părțile în dosar	Donos Tudor Fiodor
Recurentul/Revizuiantul	Donos Tudor Fiodor
Obiectul	art. 328 alin. (2) lit. a), 327 alin. (1), 309/1 , 349 alin. (1) și 303 alin. (2) CP
Statutul dosarului	Repartizat
Procedura	Examinarea cererii de revizuire
Data publicării	2024-04-05 14:55:56

* Prezenta informație poate suferi modificări. Consultați cu regularitate pagina web a Curții Supreme de Justiție sau contactați biroul de audiență.

Este de menționat, că pînă-n prezent CSJ nu a numit nici o ședință de judecată pe cauza lui Donos Tudor. Iar dacă va fi numită curînd, atunci fluxul de dosare aflate pe rol la CSJ, nu ar produce o examinare mai rapidă. În plus, chiar și dacă curînd vor fi numiți judecătorii CSJ și va fi formate completele de judecată, atunci examinarea va dura timp, poate chiar ani. Apoi intervine termenul de 45 de zile pînă la redactarea unei eventuale hotărîri, ect.

Nu se exclude faptul că CSJ ar putea admite cerererea de revizuire, atunci CSJ va expedia dosarul în instanța competentă pentru judecare a cauzei.

În acest sens, cererea lui Donos Tudor cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală (*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*), va rămîne neexaminată pînă cînd nu va fi soluționată definitiv cererea de revizuire. Fiindcă potrivit tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, este prevăzut - *Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

24. Potrivit art.6 pct.42) CPP, este expus înțelesul: **sentință** – hotărîre prin care cauza penală se soluționează în fond de instanța de judecată.

Potrivit art.6 pct.5) CPP, semnifică: *cauză penală* – proces penal desfășurat de organul de urmărire penală și de instanța judecătorească într-un caz concret referitor la una sau mai multe infracțiuni săvârșite sau presupus săvârșite;

Codul de procedură penală a prevăzut la art.382-298, sentința judecătorească, conținutul părții introductive, **discriptive** și dispozitiv, alte chestiuni, ect.

Potrivit art.394 Cod de procedură penală prevede:

Articolul 394. Partea descriptivă a sentinței

(1) Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă:

1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

2) probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe;

3) indicații asupra circumstanțelor care atenuază sau agravează răspunderea;

4) în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată – temeiurile pentru aceasta;

5) încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva;

6) mențiunea referitor la recidivă.

(2) Instanța de judecată este obligată, de asemenea, să motiveze:

1) stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse;

2) aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege;

3) aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

4) rezolvarea chestiunilor legate de condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau de aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art.89 din Codul penal.

(3) Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă:

1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată;

2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzației. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

(4) Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

(5) Partea descriptivă a sentințelor de condamnare sau achitare ori de încetare a procesului penal trebuie să conțină motivele pe care este întemeiată hotărârea instanței cu privire la acțiunea civilă sau la repararea pagubei materiale cauzate de infracțiune.

Iar cum s-a menționat, sentința judecătorească se publică pe Portalul instanțelor judecătorești(PNIJ).

În astfel de împrejurări apare întrebarea:

Care ar fi necesitatea solicitării dosarului penal în întregime de condamnare a lui Donos Tudor rezovat prin sentință judecătorească irevocabilă publicată pe PNIJ, în procedura prevăzută de art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală(*aplicarea efectului retroactiv a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*), în situația când sentința publicată pe PNIJ conține toate datele din dosar?

Or cum s-a descris problema în această sesizare, dosarul se află la CSJ, și din motive rezonabile curînd nu va fi expediat în Judecătoria Orhei sediul Telenești.

Prin urmare, prevederile tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, - „*Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată*”, produc o ingerință gravă în principiul – Termen rezonabil garantat de art.6 pct.1 din Convenție, coraborat cu art.20 din Constituție.

25. Efectuînd o analiză sa stabilit că prevederile tezei IV din art.471 alin.(2) a CPP, - „*Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată*”, au fost introduse în Codul de procedură penală în anul 2010 prin **LP82 din 07.05.10, MO87-90/04.06.10 art.252.**

Pînă în anul 2010, prevederile art.471 alin.(2) din CPP, erau: „*Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), 5), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului*”.

Iar potrivit art.471 alin.(8) din CPP, era prevăzut: (8) *Examinarea cauzei începe cu raportul reprezentantului organului care a depus demers sau cu explicația persoanei care a depus cerere, apoi se cercetează materialele prezentate, se ascultă explicațiile persoanelor prezente la ședință, opinia procurorului, după care instanța adoptă o încheiere.*

Se presupune că necesitatea modificării în 2010 a art.471 alin.(2) CPP, prin includerea obligatorii a tezei de reglementare-„*solicitarea dosarului de condamnare*”, a fost motivată de situația când astfel de chestiuni puteau fi judecate doar în cazul când există în instanță dosarul de condamnare cu sentința irevocabilă.

Însă în anul 2016 a fost implimentat Portalul Național al Instanțelor de Judecată (PNIJ), cu sprijinul generos al Statelor Unite ale Americii prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul Programului USAID pentru Justiție Transparentă.

În astfel de împrejurări astăzi în anul 2024, în deosebi în dosarul din discuție în baza căreia sa ridicat excepția de neconstituționalitate, cât și situația creată când două instanțe de rang diferit examinează în același timp același dosar, faptul de cercetarea a materialelor dosarelor în cazul aplicării efectului retroactiv al legii penale(art.471 alin.(2) CPP), când există hotărârile judecătorești publicate pe PINJ, atunci aflarea dosarului în instanța vizată în această sesizare nu pare a fi obligatoriu. Or informația necesară există în sentință(decizie CA și CSJ). Iar prezentarea dosarului din CSJ unde încă nu există nici planificare de ședință, încalcă grav principiul de termen rezonabil.

F. Lista documentelor relevante

1. Dosarul aflat în instanță.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sânt exacte.

Avocat,
Alexei CAPBĂTUT

24 noiembrie 2024

Dosarul nr. 21-3/2024
/1-24102079-38-21-11092024-1/

ÎNCHEIERE
/de ridicare a excepției de neconstituționalitate/

02 decembrie 2024

or. Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)

Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Gheorghe Ciobanu
Rodica Negruță

Cu participarea:

Acuzatorului de stat,
procuror în Procuratura raionului Telenești
Apărătorul condamnatului Donos Tudor, avocat

Eugeniu Țigău
Alexei Capbătut

În lipsa:

Condamnatului

Tudor Donos

examinând în ședința de judecată publică, cererea înaintată la data de 28 noiembrie 2024 de avocatul Alexei Capbătut, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor condamnatului Donos Tudor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată,-

C O N S T A T Ă :

La 11 septembrie 2024, prin intermediul PIGD a fost repartizat aleatoriu pentru examinare cererea depusă, în temeiul art. 471 alin. (2) Cod de procedură penală, de către condamnatul Donos Tudor privind examinarea chestiunii cu privire la aplicarea efectului retroactiv a legii penale (dosar 21-3/2024).

Prin cererea depusă de condamnatul Donos Tudor se solicită aplicarea Legii nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024, prin care susține că a fost modificat Codul penal și Codul contravențional, invocând că faptele lui Donos Tudor prin care a fost condamnat în baza art.328 alin. (2) lit.b) din Codul penal au fost transpuse în art.313 Cod contravențional.

De asemenea, se solicită liberarea de pedeapsa penală aplicată lui Donos Tudor prin Decizia CA Chișinău din 28 septembrie 20218 și decizia CSJ din 16 aprilie 2019, în legătură cu adoptarea Codului penal prin care a fost modificat art.126 alin. (2), fiind dezincriminată latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.328 din Cod penal, cu excluderea urmărilor prejudiciabile a daunelor drepturilor nepatrimoniale și transpunerea

laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal în art.313 Cod contravențional.

În ședința de judecată din 28 noiembrie 2024 de examinare a cererii înaintată de către condamnatul Donos Tudor în temeiul art. 471 alin. (2) CPP, privind examinarea chestiunii cu privire la aplicarea efectului retroactiv a legii penale, avocatul Capbătut Alexei, acționând în interesele condamnatului Donos Tudor, a înaintat o sesizare privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

În acest sens avocatul Capbătut Alexei susține că, potrivit tezei IV din art. 471 alin. (2) a CPP, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată și această teză devine aplicabilă litigiului inițiat de Donos Tudor.*

În cererea înaintată, avocatul Capbătut Alexei reclamă că în actualul litigiu inițiat de Donos Tudor, teza IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, produce o ingerință gravă în principiul respectării termenului rezonabil de judecare a cererii cu privire la soluționarea chestiunii specificată la art. 469 alin. (1) pct.14) Cod de procedură penală (*aplicarea efectului retroactive a legii penale care înlătură caracterul penal al faptei*) și susține că se produce ingerința în dreptul fundamental garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, potrivit căreia: *Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale [...]*, în coroborare cu art.20 din Constituție (accesul liber la justiție).

În acest sens, avocatul Capbătut Alexei menționează, *fiindcă ingerința în drepturile fundamentale consacrate lui Donos Tudor, se produce prin teza IV din art.471 alin. (2) al CPP, solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a acestei legi.*

Avocatul Capbătut Alexei, acționând în interesele condamnatului Donos Tudor, a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, pe motivele invocate.

Condamnatul Donos Tudor fiind citat în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind apărat de către avocatul Capbătut Tudor.

*Acuzatorul de stat, Țîgău Eugeniu, procuror în Procuratura raionului Telenești, nu a obiectat asupra posibilității sesizării Curții Constituționale, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.**

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea avocatului ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau

la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.”

Potrivit art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, și, respectiv, rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Totodată aceleași prevederi se regăsesc și în art.4 alin.(1) lit. a) și g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr.317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(1) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, instanța de judecată notează că, în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că, în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20,115,116 și 134 din Constituție:

în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

Mai mult, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de judecată reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din data de 09 februarie 2016 și art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală.

În acest context, notăm că, în speță instanța de judecată consideră oportună de a ridica excepția de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

Totodată, instanța de judecată la judecarea cauzei va ține cont de prevederile art.7 alin. (3²) Cod de procedură penală că *Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.*

Reieșind din cele expuse, instanța de judecată va dispune admiterea cererii înaintată la data de 28 noiembrie 2024 de avocatul Alexei Capbătut, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor condamnatului Donos Tudor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere, cererea și sesizarea înaintată la data de 28 noiembrie 2024 de avocatul Capbătut Alexei.

În contextul celor expuse, conducându-se de prevederile art.art.7, 20, 342 Cod de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, instanța de judecată,—

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată la data de 28 noiembrie 2024 de avocatul Alexei Capbătut, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor condamnatului Donos Tudor, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității tezei IV din art.471 alin. (2) Cod de procedură penală, - *Chestiunea specificată la art.469 alin. (1) pct.14 se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, cererea și sesizarea înaintată la data de 28 noiembrie 2024 de avocatul Capbătut Alexei.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Gheorghe Ciobanu